

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Moniky Javorové a soudců Mgr. Jiřího Gottwalda a JUDr. Miroslavy Honusové v právní věci žalobců **a) H.J., a b) J. J.**, obou v řízení zastoupených JUDr. Karlem Guziurem, advokátem se sídlem Frýdek-Místek, Politických obětí 120, proti žalovanému **Krajskému úřadu Olomouckého kraje** se sídlem Olomouc, Jeremenkova 40a, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18.1.2011 č.j. KUOK/2255/2011, ve věci odstranění stavebních úprav,

t a k t o :

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

III. Osoby zúčastněné na řízení nemají právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobci se podanou žalobou domáhají přezkoumání shora označeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo zamítnuto odvolání žalobců a potvrzeno rozhodnutí Magistrátu města Olomouce (dále jen „stavební úřad“) ze dne 17.9.2010 č.j. SMOI/OPS/42/2491/2010/Vy, jímž bylo nařízeno odstranění stavebních úprav

provedených v rozporu se stavebním povolením ze dne 26.6.1995 č.j. OPS/1864/95/Bu/Ča, tzn. odstranění izolace proti zemní vlhkosti v šířce 0,3m a délce 8,0m v části společné zdi domů č.p. X (dále jen „dům J.“) a č.p.X (dále jen „dům P.“) v k.ú. H. u O.

Žalobci, k jejichž argumentaci se připojila osoba zúčastněná na řízení B. N., namítají, že od r. 1929 byly nosné zdi domu J. zcela bez údržby. Původní izolace obvodového zdiva byla provedena asfaltovým nátěrem a nebyla funkční (nicméně v obvodovém zdivu byla). Obměnou izolace se jen obnovila ochrana stavby před zemní vlhkostí. Odstraněním izolace bude zeď poprvé od svého vzniku bez ochrany proti zemní vlhkosti a podzemním vodám;

- 1) v oznámení o zahájení řízení i v rozhodnutí se odkazuje na „*štítovou zeď domu č.p. X*“, jedná se však o společnou štítovou zeď domů J. a P.
- 2) v bodech 3., 8. a 12. závazných podmínek stavebního povolení z 26.6.1995 byli žalobci zavázáni při stavbě dodržovat vyhl. č. 83/1976 Sb., o obecných technických požadavcích na výstavbu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „OTP76“). Ust. § 9 odst. 1 OTP76 pak stavebníkovi ukládá provádět a udržívat stavbu tak, aby byla náležitě chráněna před škodlivými vlivy a účinky podzemních vod a zemní vlhkosti;
- 3) obnovení hydroizolace bylo provedeno v r. 1997, kdy tehdejší majitelka domu P. pí. P. proti obnovení hydroizolace ničeho nenamítala;
- 4) bylo provedeno toliko *obnovení izolace proti zemění vlhkosti*, kterou žalobci považují za udržovací práce ve smyslu § 18 odst. 1 vyhl. č. 85/1976 Sb., o podrobnější úpravě územního řízení a stavebního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ProcV76“), resp. § 56 zák. č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavebního zákona), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „StavZ76“);
- 5) stavební úřad ani žalovaný nezkoumali vliv nařízeného odstranění na předmětnou zeď ani soulad nařízeného odstranění s veřejným zájmem;
- 6) stavební úřad jako správní orgán I. stupně neuvádí, jaké podklady shromáždil, ignoruje skutečnost, že stavební povolení z 26.6.1995 znělo i pro údržbu stavby, nezabývá se obsahem stavebního povolení z 26.6.1995 a ověřené projektové dokumentace, neuvádí, v čem spatřuje rozpor, neoznačuje konkrétní důkazy, odmítl provádět dokazování listinami navrženými žalobci (celkem 22 bodů) a dalšími návrhy. Žalobci proto nemohli řádně uplatnit své odvolací námitky;
- 7) žalobci nebyli řádně seznámeni s podklady rozhodnutí, kdy jim nebyla předložena ověřená dokumentace stavebních úprav a udržovacích prací dle stavebního povolení z 26.6.1995 a zejm. namítali, že součástí spisu není technická zpráva z té doby;
- 8) ověřená dokumentace pro stavební povolení z 26.6.1995 počítá s provedením hydroizolace, když tato je zakreslena jen pod podlahami. Bylo by nesmyslné takto izolovat podlahy bez řádného odizolování zdiva;
- 9) lhůta pro seznámení se s podklady rozhodnutí byla stanovena neurčitě, když žalobci nemohli předvídat, kdy bude výzva doručena ostatním účastníkům řízení;
- 10) stavební práce na domě P. jsou prováděny vesměs bez povolení či v rozporu s ním;
- 11) žalobci popisují možnost, která by podle nich situaci vyřešila – schválení drobné změny stavby při kolaudaci,

12) žalobci mají rozhodnutí stavebního úřadu za nicotné, když nařízené plnění mají za fakticky nemožné (do zdi bude vzlínat vlhkost) a nesmyslné.

Žalovaný, k jehož argumentaci se připojila i osoba zúčastněná na řízení Petr Prášil, navrhuje zamítnutí žaloby. Ve vyjádření k žalobě uvádí, že pokud žalobci provedli podřezání zdi, nemůže se jednat o pouhou údržbu ve smyslu § 18 ProcV76, naopak jedná se již o stavební úpravu, kterou žalobci stavebnímu úřadu nikdy neohlásili, příp. nepožádali o její povolení.

Krajský soud tedy přezkoumal napadené rozhodnutí v rámci uplatněných žalobních bodů, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu [§ 75 zák. č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“)] a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

Krajský soud předně pokládá za nedůvodné žalobní body 1), 6), 7), 9), 10) a 11) z následujících důvodů:

žalobní bod 1)

krajský soud v tomto žalobním bodě neshledává žádné porušení práv žalobců (§ 65 s.ř.s.), když jim, stavebnímu úřadu i ostatním účastníkům řízení bylo zřejmé – jak uvádějí i žalobci – o jakou zeď se jedná;

žalobní bod 6)

předmětem přezkumu ve správním soudnictví je především napadené rozhodnutí, t.j. rozhodnutí žalovaného o odvolání. Výtky směřující jen proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně mají místo jen tam, kde by žalobcům skutečně zabránily hájit řádně svá práva ve správním řízení. V tomto ohledu se však žalobci omezují jen na obecnou konstataci, že k něčemu takovému došlo, aniž by uvedli, jaké konkrétní námitky jim tak bylo zabráněno uplatnit;

žalobní bod 7)

žalobci evidentně schválenou projektovou dokumentaci, která byla podkladem stavebního povolení z 26.6.1995 znají, když sami na ni v žalobě opakovaně odkazují. Krajský soud proto neshledává důvod, pro který by mělo uvedené procesní pochybení správního orgánu I. stupně mít vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí [§ 76 odst. 1 písm. c) s.ř.s.]. Žádnou konkrétní úvahu, která by k takovému závěru vedla, konečně soudu ani žalobci nepředestírají.

žalobní bod 9)

podle obsahu správních spisů byla lhůta k seznámení se s podklady rozhodnutí stanovena slovy „do 10 ti dnů po doručení tohoto usnesení“. Za této situace běžela lhůta každému z účastníků samostatně, ze správního spisu ani z vyjádření žalobců se nepodává, že by bylo žalobcům v seznámení se s podklady rozhodnutí a vyjádření se k nim jakkoli bráněno. Navíc není krajskému soudu opět zřejmé, jaký má mít tato skutečnost vliv na zákonnost rozhodnutí o věci samé [§ 76 odst. 1 písm. c) s.ř.s.];

žalobní bod 10)

se nikterak nevztahuje k předmětu napadeného rozhodnutí, a

žalobní bod 11)

se nikterak nevztahuje k předmětu napadeného rozhodnutí. K tomuto žalobnímu bodu je však třeba konstatovat, že ani apikací dle § 81 odst. 4 StavZ76 nelze vyloučit práva těch, kteří měli být účastníky stavebního řízení (pokud by bylo o hydroizolaci vedeno). Takovými osobami jsou v současné době min. manželé Prášilovi (o nichž žalobci sami tvrdí, že jsou spoluvlastníky předmětné zdi), neboť podřezání předmětné zdi může mít za následek dotčení jejich práv. Existují-li takové osoby, nelze je vyloučit z uplatnění jejich práv schválením změny stavby v kolaudačním řízení, ve kterém své případné námitky uplatňovat nemohou, když nejsou jeho účastníky (§ 78 StavZ76).

Krajský soud taktéž neshledal napadené rozhodnutí ani rozhodnutí stavebního úřadu nicotnými [žalobní bod 12)]. Nicotnost žalobci spatřovali ve faktické nemožnosti plnění a jeho nesmyslnosti. Z hlediska nicotnosti rozhodnutí však jsou relevantní toliko takové vady, pro které by nebylo možno správní akt za rozhodnutí považovat vůbec, tzn. (z pohledu žalobní argumentace) nicotným by bylo jen takové rozhodnutí, které by ukládalo plnění zcela neproveditelné, příp. rozhodnutí, které by samo nemělo smyslu (zde by se tak muselo jednat o rozhodnutí, z něhož by vůbec nebylo seznatelné, co se nařizuje).

Z obsahu správních spisů a z rozhodnutí správních orgánů obou stupňů soud zjistil, že je nařízeno odstranění konkrétní hydroizolace, kdy nařízení jejího odstranění nelze označit za evidentně nesmyslný akt (t.j. rozhodnutí, z něhož by nebylo seznatelné, co se nařizuje); nařízené plnění pak nelze označit ani za absolutně neproveditelné (pokud již byl dům podřezán a hydroizolace (asfaltové pásy) vložena, lze ji i vyjmout (což žalobci nepopírají).

Smysluplnost v širším chápání tohoto slova (tzn. účelnost nařízeného odstranění) pak nemá vliv na hodnocení napadeného rozhodnutí či rozhodnutí stavebního úřadu jako nicotného, proto se při hodnocení tohoto žalobního bodu tímto kritériem soud nezabýval.

Za stěžejní pokládá soud v této věci posouzení žalobních bodů 4) a 5), tzn. zda předmětné podřezání zdi a vložení hydroizolace vyžadovalo ohlášení (stavební povolení) či zda se jedná o práce ohlášení ani povolení nevyžadující; v případě závěru o potřebnosti ohlášení (povolení) pak též, zda se v řízení o odstranění stavby měly správní orgány zabývat souladem provedení těchto prací s veřejným zájmem a vlivem provedení těchto prací na okolí, včetně zdi, která byla takto izolována.

Dle § 54 StavZ76 stavby, jejich změny a udržovací práce na nich lze provádět jen podle stavebního povolení nebo na základě ohlášení stavebnímu úřadu.

Dle § 55 odst. 1 StavZ76 stavební povolení se vyžaduje, pokud tento zákon a prováděcí předpisy k němu nebo zvláštní předpisy nestanoví jinak, u staveb všeho druhu bez zřetele na jejich stavebně technické provedení, účel a dobu trvání; stavební povolení se vyžaduje též u změn dokončených staveb.

Dle § 55 odst. 3 StavZ76 ohlášení stavebnímu úřadu vyžadují udržovací práce, jejichž provedení by mohlo ovlivnit stabilitu stavby, požární bezpečnost stavby, její vzhled nebo životní prostředí, a všechny udržovací práce na stavbě, která je kulturní památkou.

Dle § 56 písm. i) StavZ76 stavební povolení ani ohlášení se nevyžaduje u udržovacích prací, u nichž není předepsáno ohlášení podle § 55 odst. 3.

Z obsahu správního spisu je evidentní, že žalobci provedli m.j. i podřezání štítové zdi, což je již jen ze samotné povahy věci práce, které může mít vliv na stabilitu stavby (§ 55 odst. 3 StavZ76).

Ustanovení § 18 ProcV76 pak jen provádí ust. § 55 - § 56 StavZ76, jako prováděcí předpis s nimi nemůže být v rozporu. Pokud pak přímo zákon (§ 55 odst. 3 StavZ76) předepisuje pro práce, které mohou mít vliv na stabilitu stavby, nejméně ohlášení, nemůže prováděcí předpis stanovit, že tohoto ohlášení potřeba není.

Z uvedeného vyplývá, že provedení podřezání štítové zdi a položení hydroizolace [pokud vůbec podřezání štítové zdi lze považovat jen za údržbu¹⁾], mohlo být provedeno přinejmenším jen na základě ohlášení stavebnímu úřadu [pokud nevyžadovalo dokonce stavební povolení¹⁾].

Ať už byly stavebním povolením z 26.6.1995 povoleny žalobcům jakékoli jiné stavební práce, je ve věci mezi účastníky nesporné, že obsahem stavebního povolení podřezání předmětné štítové zdi a provedení její hydroizolace nebylo a že žalobci po 26.6.1995 nikdy toto podřezání štítové zdi a položení hydroizolace stavebnímu úřadu neohlásili [příp. nikdy ani nepožádali o povolení těchto prací (a to ani o dodatečné povolení po zahájení řízení o jejich odstranění)].

Dle § 88 odst. 1 písm. b) věty první StavZ76 stavební úřad nařídí vlastníku stavby nebo zařízení odstranění stavby nebo zařízení postavené bez stavebního povolení či ohlášení nebo v rozporu s ním.

Od 1.1.2007 je tatáž úprava převzata do § 129 odst. 1 písm. b) zák. č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavebního zákona), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „StavZ06“), podle něhož stavební úřad nařídí odstranění stavby vlastníku stavby nebo s jeho souhlasem stavebníkovi stavby prováděné nebo provedené bez rozhodnutí nebo opatření nebo jiného úkonu vyžadovaného stavebním zákonem anebo v rozporu s ním, a stavba nebyla dodatečně povolena.

Bez ohledu na to, že podřezání štítové zdi a položení hydroizolace bylo podle žalobců provedeno ještě za účinnosti StavZ76, zatímco řízení o jejich odstranění bylo vedeno až za účinnosti StavZ06, oba předpisy představují obsahově zcela totožnou právní úpravu následků provedení stavebních prací vyžadujících ohlášení nebo povolení bez takového ohlášení nebo povolení, a to odstranění takové stavby.

Výjimku představuje podle StavZ76 i StavZ06 jen případ, pokud stavebník požádá o dodatečné povolení stavby.

1) touto otázkou se soud pro nadbytečnost blíže nezabýval

Ust. § 88 odst. 1 písm. b) věty druhé StavZ76 totiž stanoví, že odstranění stavby se nenařídí, pokud stavebník prokáže, že stavba je v souladu s veřejným zájmem, zejména s územně plánovací dokumentací, cíli a záměry územního plánování, obecnými technickými požadavky na výstavbu, technickými požadavky na stavby a zájmy chráněnými zvláštními předpisy a jestliže stavebník v řízení o odstranění stavby **podá žádost o její dodatečné povolení** a předloží podklady a doklady vyžádané stavebním úřadem v jím stanovené lhůtě a v rozsahu jako k žádosti o stavební povolení.

Obdobně podle § 129 odst. 2 vět čtvrté a páté a odst. 3 StavZ06 pokud stavebník nebo vlastník stavby **požádá** ve stanovené lhůtě **o její dodatečné povolení**, stavební úřad přeruší řízení o odstranění stavby a vede řízení o podané žádosti. Jde-li o stavbu vyžadující stavební povolení, žadatel předloží podklady předepsané k žádosti o stavební povolení. Jde-li o stavbu vyžadující ohlášení, žadatel předloží podklady předepsané k ohlášení. Jde-li o stavbu vyžadující pouze územní rozhodnutí, žadatel předloží podklady předepsané k žádosti o územní rozhodnutí. Stavbu uvedenou v odstavci 1 písm. b) lze dodatečně povolit, pokud stavebník nebo její vlastník prokáže, že

- a) není umístěna v rozporu s cíli a úkoly územního plánování, politikou územního rozvoje, s územně plánovací dokumentací a s územním opatřením o stavební uzávěře nebo s územním opatřením o asanaci území nebo s předchozími rozhodnutími o území,
- b) není prováděna či provedena na pozemku, kde to zvláštní právní předpis zakazuje nebo omezuje,
- c) není v rozporu s obecnými požadavky na výstavbu nebo s veřejným zájmem chráněným zvláštním právním předpisem.

Bude-li stavba dodatečně povolena, stavební úřad řízení o odstranění stavby zastaví. Dodatečné povolení nahrazuje v příslušném rozsahu územní rozhodnutí. Bude-li předmětem dodatečného povolení rozestavěná stavba, stavební úřad stanoví podmínky pro její dokončení.

Z uvedených ustanovení jednoznačně vyplývá, že nutnou podmínkou řízení o dodatečném povolení stavby byla a je žádost o dodatečné povolení stavby, kterou však žalobci podle obsahu správních spisů nikdy nepodali; stavební úřad proto nikdy nemohl takové řízení vést.

Z uvedených ustanovení je pak jednoznačné, že soulad stavby provedené bez povolení či ohlášení s veřejným zájmem, vlivy této stavby na okolí (zde i na ostatní předmětnou štitovou zeď), atd. bylo možno a lze zkoumat u stavby provedené bez ohlášení či povolení jen v řízení o dodatečném povolení stavby, nikoli v řízení o jejím odstranění.

Krajský soud proto uzavírá, že podřezání předmětné štitové zdi a položení hydroizolace vyžadovalo přinejmenším ohlášení stavebnímu úřadu [nebylo-li dokonce třeba stavebního povolení¹⁾], ohlášení těchto prací nebylo nikdy provedeno (příp. žádost o povolení nebyla nikdy podána), a proto správní orgány nemohly jinak, než bez zkoumání jakýchkoli dalších skutečností nařídít odstranění takto provedené hydroizolace. Prostor pro zkoumání dalších skutečností (soulad s obecnými technickými požadavky na výstavbu, soulad s veřejným zájmem, soulad s územním plánem, posouzení vlivů stavby, atd.) by se totiž správním

orgánům otevřel jen, pokud by žalobci tyto práce ohlásili (příp. požádali o jejich povolení), což se však nikdy nestalo.

Žalobní body 4) a 5) proto shledal soud nedůvodnými.

Jak již soud uzavřel, žalobci správním orgánům neposkytli jakýkoli prostor pro zkoumání jiných skutečností, než:

a) zda podřezání předmětné štítové zdi a položení hydroizolace vyžadovalo ohlášení, příp. povolení, a

b) zda bylo takové ohlášení kdy podáno (příp. povolení vydáno).

Proto správní orgány nemohly zohlednit ani skutečnosti namítané žalobci v žalobních bodech 2) a 3) a ze stejného důvodu tyto skutečnosti nemůže zohlednit ani soud v tomto řízení.

Proto krajský soud zamítl i návrhy na doplnění dokazování k objasnění těchto skutečností.

S ohledem na to, že všechny žalobní body byly shledány nedůvodnými, krajský soud žalobu podle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

O náhradě nákladů řízení mezi účastníky bylo rozhodnuto dle § 60 odst. 1 s.ř.s., když plně procesně úspěšné žalovaný se náhrady nákladů řízení vzdal.

O náhradě nákladů řízení osob zúčastněných na řízení bylo rozhodnuto dle § 60 odst. 5 s.ř.s., když i tyto osoby se náhrady nákladů řízení vzdaly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku je **m o ž n o** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

V Ostravě dne 27. června 2013

JUDr. Monika Javorová
předsedkyně senátu